

ממתק לשיבת

רבי או סוחר? 4

תקציר: באשר היה רבי לוי יצחק מפרדויצ'וב אברך צעיר, לאחר שנים בהן היה סמוך על שלחן חותנו, עמד החותן על כך שרבי לוי יצחק עצמו ישתלב גם בן בחיי הפסקה. לשם כך שלח אותו לרבי בל'פציג עם צרור בסף גדול וכלווי שני סוחרים. אך באמצע יום הפסקה, הוא נעלם...

מאת עוזי קפלון

נהנים עם איצי

יצחק: בוא נזדרז, כבר כמעט ערבו! האחור של האוטובוס תקע אותנו לגמרי. יש לנו עוד המון מה להכין למסבת פורים. ואפילו עוד אין לנו רעיון להצגה!

מרדכי: חכה, קודם נעמד ונתפלל מנחה, אחר כך נרוץ לשאר התכניות.

יצחק: מנחה? כאן? אין... אין כאן שום בית כנסת.

מרדכי: נכון. אבל אם נתעכב עד שנמצא בית כנסת, כבר תשקע השמש ונפסיד את זמן תפלת מנחה. קדימה, נמצא לנו מקום שקט שבו לא תהיה לנו הסחת דעת. יש לי כאן סדור.

יצחק: ככה נעמד, באמצע התחנה המרכזית, ונתנענע עם הסדור? זה... ממש לא נעים.

מרדכי: לא נעים? לעשות מצוה, להתפלל לבורא העולם, לעשות מה שהתורה הקדושה מצוה, זה מאוד נעים!!! להפך, שישתכלו כלם ויזכרו אידך באמת יהודי צריך להראות, ומה יהודי - צריך לעשות.

יצחק: אהה, עכשו אני מבין למה קוראים לך מרדכי!! כי אתה בדיוק כמו מרדכי היהודי ש"לא יכרע ולא ישתחוה". גם לך יש בטחון מחלט ועמידה זקופה בכל דבר יהודי שצריך לעשות... קדימה, תוציא את הסדור ואני מצטרף אליך.

מרדכי: מצוין, ובמסבת פורים נוכל להציג אידך מרדכי עמד זקוף ולא נתן להמון לכופף אותו ואת האמונה שלו.

תקציר: מפנה נסתר, רואים הילדים, לחדתם, פיצד נאבק אצבון ומסרב להגיע לבית המדרש, על מנת שגם ה'עוזר' יאלץ לעזב.

64 תכנית האש הגדולה

יום המחרת היה יום נפלא בבית המדרש. הלא זה היום הראשון מזה שבועות ארבעים, בו, לראשונה, לא נוכח ה'עוזר', עבדה שהרגשה היטב באוירה הטובה ששרתה בעת הלמוד; בפניו הצוהלות של רב הרפינס ובשקידתם היתרה של התלמידים. שלא לדבר על כך שאחר הצהרים נכון להם טיול במסגרת מצות בקור חולים, שכן נודע כי חברם לספסל הלמודים הלוא הוא אצבון, שוכב חולה במטותו. שמועות מספרות כי הנה קשות אתמול בידי אלמונים...

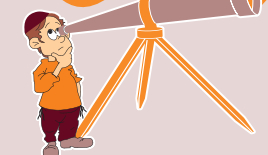
רק רב הרפינס ושלשת החברים ידעו לנחש בידי מי הנה אצבון המסכן. בסיום יום הלמודים הרים רב הרפינס את ידו לאות כי מבקש הוא להודיע הודעה. "לא נצא היום לבקר את אצבון, יען אביו אסר עליו בגזרת כבוד אב לקבל מבקרים..." רחש אכזבה פשה בקהל הילדים. "איזה מין אבא זה?", לחשו כמה. ורק גדעון וחבריו ידעו את הדבר: נרא הוא, האב, פן יספר עליו בנו דברים שאין האזן רוצה לשמעם...

"ומצות בקור חולים מה תהא עליה?", התריס בהתמרמות אחד התלמידים, ורב הרפינס הנהן בראשו ואמר: "בנדאי, וגם אמרת זאת לאביו של אצבון..." "ומה ענה?", העז מי לשאול ורב הרפינס נאנח: "הוא הסכים עמי כי מצות בקור חולים מצוה גדולה היא, ורק הזכיר שהיא מטלת עלינו, כלומר, על חבריו וידידיו; אך אין מצוה על אצבון לקבל בקור חולים!"

רב הרפינס הבחין מיד כי ה'פולפול' הלך לא הניח את דעתם של תלמידיו ומחר להוסיף: "אך אל תפל רוחכם, הבטחתי בעינה עומדת: אנוחנו נבקר את אצבון עוד מספר ימים, בחג הפורים הקרוב..."

פריצי צחוק נשמעו בתגובה. "אות הוא כי שתית דרך, חירם", קרא אליו אחד המסבים, "עד כי לא תזכר כי לא טובה האש לעצי היער - היא שורפת אותם!" בעל הבית לא התבלבל. הוא הנמיד את קולו אך גדעון שמע כל מלה: "התכוונתי לקרשים שבמחסן ההוא, כמוכן. הלוא תזכרו את תכנית האש הגדולה, ביום בו ייבשו העצים אחרי הגשם..."

דמות מהפרשה

גבי בן משה

לפני כמה ימים, בקרתי את הדוד שלי, נחום, והוא הראה לי שיש לו מחשב קטן, שבתוכו יש המון ספרי קודש! יש שם את כל התורה, והכתובים, את כל המשנה והגמרא, ועוד הרבה ספרים שאני לא מכיר (עדין...).

בתוך התכנה הזו, אפשר גם לחפש כל מיני דברים. למשל חפשתי איפה השם שלי מופיע בתנ"ך, ומצאתי אותו בתהלים מזמור קכ"ט...

וכמה פעמים מופיע "משה" בתנ"ך? תתפלאו, אבל בדיוק 770 פעמים! אמנם, לא כל הפעמים זה משה רבנו, יש פעמים אחרות: "ואם ימעט הבית מהיות משה", ו"שמוט כל בעל משה יד"...

ואז התחלתי למצוא לפי פרשות. בחמש בראשית משה לא מופיע בכלל, אך החל מפרק ב' בחמש שמות הוא מופיע עשרות פעמים בכל פרשה. המשכתי לעבר פרשה אחרי פרשה, עד שהגעתי לפרשת תצוה. בפרשה הזו משה אינו מופיע!

דוד נחום הסביר לי, שכאשר חטאו ישראל בעגל, אמר משה לקדוש-ברוך-הוא שאם לא ימחל להם אזי "מחני נא מספרך", ששמו לא יופיע בתורה! השם מחל לבני-ישראל, אולם לזכר זה, משה לא מופיע בפרשה אחת – פרשת תצוה. אך דווקא היא פותחת בפניה ישירה אליו: "ואתה!"

קוראים בענין

"רבי, ריבונקה!"

בני הזוג השבורים ישבו בחדרו של הרופא הממחה בפטרבורג שברוסיה. כבר זמן רב מאז נשואיהם, וטרם נולדו להם ילדים. הרופא נסה לעודד אותם ואז אמר משפט נוקב: "הרשו לי לעוץ לכם עצה טובה. ראיתי הרבה זוגות שמסרבים לקבל את הדין, מוסיפים ללכת מרופא לרופא, ונוחלים שוב ושוב אכזבות מרות. אני אומר לכם: אין רופא בעולם שיוכל לעזר לכם. השלימו עם המצב".

בני הזוג חודדינטוב, המתגוררים כיום בברוקלין שבניו-יורק, נשאו בשנת תשכ"ו (1966), בטשקנט שבאוזבקיסטן. הבעל, משיח שמו, הוא בנו של רבי רפאל חודדינטוב, מזקני הקהלה החסידית הבורקית בטשקנט.

רבי רפאל היה איש של מסירות-נפש. גם בזמנים הקשים ביותר עמד כצור איתן בכל הקשור לחינוך יהודי וקיום המצוות. הוא התחבר אל חסידי חב"ד, שמצאו בטשקנט מקלט ומפלט מידה הארצה של הבולשת הרוסית, והשפע רבות מהעולם החסידי.

כאשר חלפו שנתים ובני הזוג לא זכו לפרי-בטן החלו לפנות אל הרופאים. הם בקרו אצל ממחים ברחבי ברית-המועצות, ושוב ושוב שמעו מפייהם כי לא יוכלו להביא ילדים לעולם. לבסוף נמצא מי שנתן להם תקווה וספר להם על מרפאה בלנינגרד, המתמחה במיוחד בבעיה שלהם, ואשר נרשמו בה אחרוני

מגלים עולם

היום נעשה הכרות עם עץ המשמש לבניה. לא, אף נגר לא יבנה בו רהיטים. לעמת זאת, יכול להיות שדווקא אתם תוכלו ליצר ממנו דגמי מטוסים, מכונות, רהיטים קטנים, ועוד. זהו עץ ה'בלזה'. תכונותיו הן שמייחדות אותו מיתר העצים: כשר מתיחה גבוה, משקל קל, נתן לחתוך, לעצוב ולהדבקה באמצעים פשוטים.

הבלזה גדלה באפן טבעי ביערות הגשם של מרכז ודרום-אמריקה. למעשה, זהו אינו ממש עץ, אלא 'עשב' הגדל תוך זמן קצר יחסית. מרגע שזרע העץ מתחיל להתפתח ועד מלאת לו ששה חודשים בלבד, כבר גבהו מגיע לארבעה מטרים. תוך שש עד עשר שנים העץ מוכן לכריתה: גבהו מגיע עד שלושים מטר וקטרו יכול להגיע למטר אחד (!)

הצלחה גבוהים. הם פנו מיד אל המרפאה הזאת, ואז התברר כי רבים הממתינים בתור, וכי עליהם להמתין כמעט שנה. הם לא וותרו, הפעילו קשרים, והצליחו להתקדם לקדמת התור ולהתחיל בטפולים.

"אלה היו שמונה חודשים מתישים ומיגעים", מספר משיח. "האחיות כמעט רצו לסלק את אשתי מהמחלקה, משום שסרבה לאכל את המזון

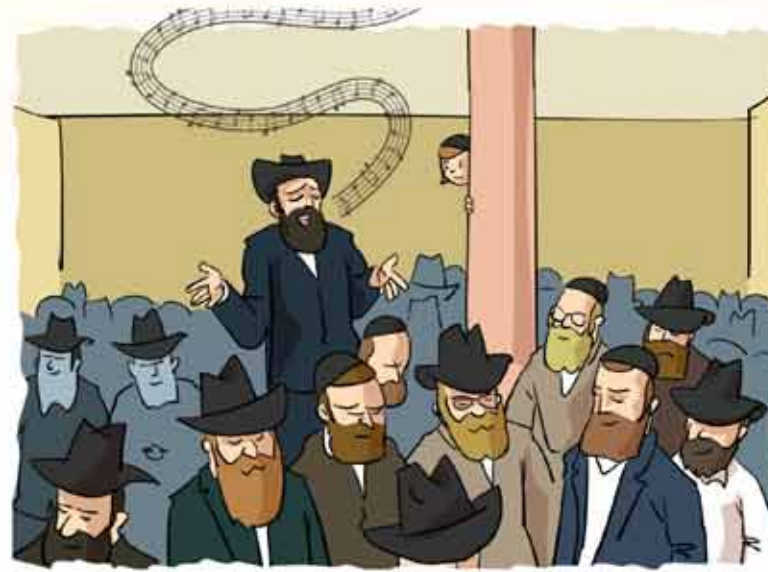
הלא-כשר. בהשגחה פרטית מצאנו שם רופא יהודי יחיד, שהבין ללבנו. בנמוקים רפואיים כביכול 'אסר' על אשתי, באזני האחיות, לאכל ממטבח המקום, והמליץ על מזון תזונתי מיוחד שאכין בעצמי בבית ואביא לאשתי..."

אולם שמונת החודשים הקשים הסתימו במפח-נפש. הרופא המטפל יעץ להם לחלל מהמאמצים, שכן בעינתם אינה בת-פתרון.

בימי החנכה בשנת תשל"ב זכו בני הזוג לעלות לארץ-ישראל. עכשו בערה בהם תשוקה אחת – לנסע אל הרבי מליובאוויטש ולקבל את ברכתו. ואכן, לקראת חגי-הפסח באותה שנה באו לחצר הרבי.

לאחר החג נכנסו ל'יחידות' אל הרבי. הרבי התענג בנעשה בקהלה היהודית בטשקנט ובקש לשמע על האב, רבי רפאל. בני הזוג בקשו את ברכת הרבי לילדים, והרבי המליץ להם לפנות אל רופא מסים בניו-יורק.

שוב נבדקו בדיקות מפרכות, אך התוצאות

היו זהות לחלוטין לקביעת הרופאים בברית-המועצות. עם זה, הרופא המליץ על טפול תרופתי פלשהו.

עבר זמן ואל חצר הרבי בא גם האב, רבי רפאל, שיצא מרוסיה הסובייטית זמן לא-רוב אחריהם. בקורו הראשון של רבי רפאל חודדינטוב אצל הרבי זכור לחסידי חב"ד. זה היה בהתעודות פורים תשל"ג. הרבי כבדו באמירת 'לחיים' ובקש ממנו לשיר מהשירים ששרו יהודי בוכרה בימים הקשים. רבי רפאל שר בהתרגשות רבה את השיר "אתם שלום, וביתכם שלום, וכל אשר לכם שלום". הרבי לא פסק מלעודד את השירה.

בינתיים נואשה האשה מהטפולים ומנטילת התרופות. היא אמרה לבעלה: "הלוא לאביך זכיות רבות. שיגש הוא אל הרבי ויבקש בעבורנו".

באחת ההתעודות, שבה השתתפו האב ובנו, אזור רבי רפאל אמץ ונגש אל הרבי לבקש בעבור בנו וכלתו. הוא התרגש כל-כך

עד שהצליח לומר שתי מלים בלבד: "רבי, ריבונקה!" [= 'ילד' ברוסית].

הרבי הביט בו בחיך ובמבט אבהי, והשיב ברוסית: "מה פתאום ילד?! – בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות!". ואז הפנה את ראשו לעבר הקהל ושאל: "היכן משיח?"

תזזית אחזה בקהל, שחשב כי הרבי שואל היכן משיח-צדקנו... הרבי הבהיר מיד כי אמנם כבר הגיע גם זמנו של משיח בן דוד לבוא, אבל עכשו הוא מחפש את משיח בן רפאל...

משיח, שהיה בתוך הקהל, פלס דרך במהירות בתוך ההמון הצפוף. הרבי מזג לו כוס 'לחיים' וברכו ברכות רבות. מרב התרגשות לא הצליח משיח לקלט את כל הברכות חוץ מהמלים המפרשות: "זרעא תיא וקנימא". הוא לגם את כוסית ה'לחיים' ושב למקומו.

זמן קצר אחר-כך באה הישועה. מרב שמחה והתרגשות כמעט יצאו בני הזוג אל הרחוב לספר לעולם על הנס, אולם הרבי הזהיר אותם שלא יספרו זאת לאיש, מלבד ההורים.

עברו תשעה חודשים והלדה התאחרה. בקר אחד, כאשר משיח בא להתפלל, פנה אליו מזכירו הוותיק של הרבי, הרב חודקוב, ואמר כי הרבי בקש לבקר "מה חדש אצל משיח"...

למחרת בבקר נולדה לבני-הזוג חודדינטוב בת בריאה ושלמה. אחריה נולדה עוד בת, ואחריה עוד ארבעה בנים...

מחכימים ונהנים

מהיכן הפסוק

היה פעם יהודי פשוט ותמים, שקים מצוות בתמימות וכלי שום פשרות. כששמע שבפורים יש מצוה לתת הרבה צדקה, היה ברור לו שאסור שתשאר בגידו פרוטה לאחר פורים, אלא את כל הפסוק שבידו עליו לחלק לצדקה.

פעם בא בפורים לרבו, הצדיק רבי נח מלכוויטש. בשושן-פורים בבקר, כשהלך להתפלל, נדהם לראות אנשים עומדים בשוק וקונים עצים וכדומה. מיד בא אל רבו בשאלה: "מנין לאנשים אלה כסף באשמרת-הבקר, הרי אתמול חלקו את כל מעותיהם לעניים?"

השיב הצדיק: "אלה שקנו את העצים, מן הסתם אלו העניים שקבלו אתמול כסף לרב"...

בנית משפחת גאולה

שרי: נמצא לי ממצבות פורים בכתה. אני חושבת לעשות לי מצבה מצחיקה ושמחה בבית, רק עם שתי חברות טובות.

צביקה: אולי יהיה לכן נחמד, אבל את הרזח העקרי שניכול לצאת ממצבת פורים, אתן תמסידו.

שרי: רוח? איזה? אני בטוחה שנגלמה מאוד.

צביקה: ההתבנסות הראשונה לכבוד פורים, היתה עוד בזמן כרדכי, בשאסטר בקשה "לך בנוס את כל היהודים". בהתבנסות היא ה'תבנית' היתה תפלה ולפוד תורה, והתוצאה היתה - ישועה וגאלה לכל עם ישראל. גם היום, חשוב לקראת פורים להתבנס באהדות, בלם יחד, ופתוך דגש על התחזקות בכל ענין יהודי. כך גביא גם לדור שלנו, את הגאלה שהדור מצפה לה, הגאלה השלמה.

הרבי מדבר לילדי ישראל

"וכאשר ישנו ה'כנוס' שכלם מתאספים יחד ומתחזקים בכל עניני היהדות, ובפרט למוד תורה, הרי זה מביא לבטול כל 'הגזרות' של היצר הרע, ואת הגאלה מכל הדברים הלא טובים..."

(הרבי מדבר לילדי ישראל חלק א, עמוד 246)